

guyk

DE SPIEGEL

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET DELFTSCH STUDENTENCORPS
EN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR STUDIEBELANGEN

HOOFDREDACTEUR: R. R. M. ROSEN JACOBSON. GRIFFIER: E. F. BOON. REDACTEUREN:
R. VERLOREN VAN THEMAAT, G. W. KOOPMAN, T. KOMOR, H. R. S. TIJSSENS, W. VAN DER HAM.
VERSCHIJNT WEKELIJKS, BEHALVE IN DE VACANTIËN. — DE JAARGANG LOOPT VAN SEPTEMBER
TOT SEPTEMBER. — ABONNEMENT VOOR NIET-LEDEN V/H D.S.C. f 4.50 PER JAAR. — LOSSE NUMMERS f 0.25
ADVERTENTIËN PER GALJARDREGEL 12½ CENT.

UITGAVE EN ADMINISTRATIE: NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP W. D. MEINEMA - HIPPOLYTUSBUURT 6
11e JAARGANG VRIJDAG 12 APRIL 1935 12 BLZ. No. 28

De lente is weer in het land,
De lente strijkt met wilde hand
Zacht over land en velden.
De vogels keeren in snelle vlucht,
Hun wiekslag klappert door de lucht
Als om hun wederkomst te melden.

Vroeg in het stille morgenuur
Zingt nu een lijster, vol van vuur
En kracht, de kop geheven,
Een onvergeet'lijk lentelied
Beurtlings vol vreugd' en vol verdriet,
Een lofzang op het leven.

Na een lange nacht van sterrenschijn
Mistwolken laaggehangen zijn,
't Land dekkend als een deken.
Uit dit dek laat een pas geboren
Lam voor 't eerst zijn klaagstem hooren,
En een klacht door de ijle stilte breken.

De lente werkt met alle macht
Met zijn geheimzinnige levenskracht
Aan boomen en aan struiken.
Hij breekt de dikke knoppen open
Hij kweekt de bloesems, uitgelopen,
En laat een kleurenpracht ontluiken.

Soms kan het zijn, wanneer ge staart
Naar Schoonheid, dat dan langs U waart
Een huivering, schuw en koud —
En dat ge plotseling tastbaar voelt
De vergankelijkheid die U omspoelt
En die U steeds gevangen houdt.

Zoo tornt de gure Noordenwind
Aan al wat ge als Schoonheid vindt
Zoo juist door Lentehand vergaard.
De plantenwereld kent het wel
Het wiss'lend elementenspel
En houdt zijn dekking lang bewaard.

Met storm of zoele zomerwind,
Met zon of sneeuw en ijs, begint
Het nieuwe jaargetijde
De kiem reeds dragend van den dood,
In zich en elke jonge loot,
Die aan de stam gedijde.

Steeds weer vertoont op kleine schaal
Het jaar de kringloop van het leven
De kringloop die ons allemaal
Door voorbeschikking is gegeven
Vooral als g'in de Lente zijt,
Ziet en geniet de Lentetijd!

HEDENDAAGS STUDENTENLEVEN.

Wat het eigene van de student in onze dagen uitmaakt, dat is een vraag, die niet alleen de studenten zelf, maar ook de docenten nogal eens bezig houdt; en daarom voldoe ik gaarne aan het verzoek van de Redactie, om me daarover in enkele woorden uit te spreken.

Wat kan wel de oorsprong wezen, waaruit de geheime bewegingen in de studenten-ziel voortkomen? Dit moet wel iets zijn, dat voor allen gemeen is, en het moet dus wel betrekking hebben op hun gezamenlijk doel, n.l. de studie zelf. Het is dus duidelijk, dat het karakter van de hedendaagse student vóór alles moet worden afgeleid uit het karakter van de hedendaagse wetenschap. Dit moet ons uitgangspunt zijn; er zullen ook andere oorzaken meewerken, en ik wil daar ook een enkel woord over zeggen, maar die zijn tweede hands.

De vraag dan, die het eerst beantwoord moet worden is: wat is het kenmerkende van de moderne wetenschap? Naar mijn oordeel kan het antwoord in twee woorden worden samengevat: uitgestrekt en ondiep; d. w. z. rijk aan feiten, cijfers en bijzondere begrippen, arm aan meer algemene ideeën. En vervolgens: naarmate de wetenschap meer omvattend is, dan wel op meer ondergeschikte conclusies is gericht, moet de uitwerking op haar beoefenaars ook anders zijn. De meest algemene begrippen zijn ons het minst vreemd; ze zijn natuurlijkerwijs reeds in de ziel aanwezig, al is het min of meer sluimerend; de studie ervan is wel niet gemakkelijk, maar het is toch meer een wekken en herkennen, dan een moeizaam leren; ze vereenvoudigen de geest, ontsteken een overvloedig licht, laten veel gevolgtrekkingen toe; vormen zich eindelijk gemakkelijk van ideeën tot idealen, en bewegen tot grote gemeenschappelijke daden.

Omgekeerd met de bijzondere begrippen; ze zijn arm aan inhoud en geven weinig helderheid; ze vereisen veel leren, vergunnen weinig gevolgtrekkingen, en blijven verwijderd van de hogere ziels-vermogens; ze brengen geen grote liefde en vreugde voort, werken m. a. w. weinig in op de wil, en daarom heeft men deze wetenschap met enig recht neutraal genoemd: de ziel reageert niet; de mensen treden niet in verbinding.

Nu is leven eenzellig met werken; wat werkeloos blijft, verbastert of vergaat; wanneer de hogere krachten onberoerd blijven, dan ontstaat een zekere vertroebeling en onmacht, die met velerlei gevoelens van droefheid en dorst naar sensatie gepaard gaan. Wanneer deze ziekten de maatschappij aangrijpen, dan kunnen ze er grote schade aan toebrengen, eer men er eigenlijk op let. Wanneer een enkel mens zijn kaas wegwerpt en zijn melk uitstort, maar zijn brood in de kast sluit, onder talloze verzuchtingen over zijn honger — dan kunnen we zo iemand veilig abnormaal verklaren; maar een maatschappij die zo handelt, die kunnen we met wat optimisme nog wel voor verlicht houden; vooral wanneer we ons blind zien op de vernuftige werktuigen en organisaties, die de drank doen afvloeien, en de veilige safes waarin het voedsel blijft vergrendeld; er is dan zelfs enig nadenken nodig, om te leren inzien, dat onze cultuur niet zo verlicht is, maar eerder in een schemerdonker verkeert, doordat de hogere, leiding-gevende, eenheid-brengende, welvaart-scheppende ideeën te zeer ontbreken; en dat deze verschijnselen karakteristiek zijn voor een maatschappij, die geleid wordt door een wetenschap zonder wijsheid.

* * *

Om nu te komen tot onze studenten — dat zijn die zonen van het volk, die het allermeest bepaald worden door het karakter van het onderwijs; die op de lagere en middelbare scholen zijn voortgeschreden door een soort steppeland van voedsel-arme wetenschap, en thans die weg nog een eindweegs hebben te vervolgen, om na het volbrengen daarvan de leidende plaatsen te gaan innemen in een ontstemde maatschappij — laat het beeld te sterk gekleurd zijn, het gaat er alleen om, het meest karakteristieke te onderstrepen, en niet om de dikte van die streep.

Uitwendig kenmerkt de hedendaagse student zich vooral daardoor, dat hij oud schijnt vóór den tijd. Ouderdom is niet zozeer een zaak van jaren, want het verstand schijnt iets onstoffelijks; oud is eenvoudig degene, die niets voor zich ziet. Inwendig draagt de student in 't algemeen enig, meest verborgen, leed van moedeloosheid en machteloosheid; van de vermogens, die de natuur hem gaf zijn de hogere min of meer ingemetseld; en in zover dat het geval is, moet hij de grootste krachtbron en de hoogste vreugde ontberen. Daartegenover

biedt de maatschappij hem, als vergoeding voor geestelijke armoede, een overmaat aan overwegend zinnelijke genotmiddelen, die eerder verlammen dan versterken, en eerder bitterheid dan vreugde achterlaten.

* * *

Dit is dan het algemene gegeven, en het uitgangspunt voor de volgende beschouwingen: het tekort n.l. aan wijsheid in de wetenschap.

Op deze voornaamste oorzaak geven de verschillende personen nu een ander antwoord, afhankelijk van hun aard, hun vooropvoeding en de richting van hun wil. Daar zijn dan allereerst degenen, die bij 't gemis aan de actieve genietingen van de geest, zich gewonnen geven aan de passieve genietingen van de zinnen; die aan anderen de vreugde niet gunnen, die ze zelf ontberen; en die alles wat hen nadert verzengen met hun critiek.

Dan zijn er, die in een voortdurende en verborgen doodsangst leven om de hoogten van de leerstof en de diepten van hun fysieke en morele inzinkingen.

Dan zijn er, die zich inspinnen in enig mysticisme, of zich de geheimen laten influisteren van de moderne psychologie. Dan zijn er nog, die in alles zwelgen wat maar wetenswaardig is; die alles willen lezen, en tien tegen één verdwaald raken in dialectiek en sophisme.

Dan zijn er ook, die tot elken prijs los van zich zelf zoeken te komen, en die bereid zijn om achter ieder vaandel aan te lopen, als het maar schel is van kleur.

Het zijn uiteenlopende gesteltenissen, maar later zullen toch velen van hen zich zonder grote moeite laten omvormen tot het bekende type van de ijzige nuttigheids-mensen; ze zullen dan wel een bril opzetten van rijksdaalders, en zó alles nauwkeurig beoordelen; weinig toegankelijk voor de grote schoonheid en de diepe nood van hun volk; en ze zullen altijd met heimwee blijven terugdenken aan de tijd toen hun gezichtsveld nog niet zó werd belemmerd.

Maar er is ook een andere kant; want de natuur is niet zo, dat ze door de honger alléén maar verzwakt wordt; deze kan ook, door een innerlijk verzet, juist oorzaak worden van kracht. Daarom moeten we ook diegenen onder de studerende noemen, die door de weelde matig, en door de leegte vrij geworden zijn van geest. En onder deze treffen we eindelijk die sterke zielen, die hun verstandelijke natuur niet laten neerdrukken, maar die daartegenover met te meer kracht hun weg zoeken naar het vrije vergezicht, naarmate het donkerder is om hen heen; het zijn niet altijd de knapsten; het zijn eenvoudig de besten; en wanneer ze volhouden, dan worden ze tot de peilers waarop de samenleving draagt.

* * *

Al wat karakteristiek is, is terug te voeren op een tekort; en zo heb ik uit een zeker tekort van de wetenschap het spoor menen te moeten zoeken naar de ziels-geheimen van de student; maar het onderwijs is niet de enige vormende oorzaak; tenslotte is het onderwijs maar een aanvulling van de opvoeding; ze neemt in deze periode vermoedelijk wel de grootste plaats in, en de ouders, door de natuur als opvoeders gegeven, hebben gedurende de studietijd in 't algemeen geen bijzonder groot gezag; daartegenover heeft de onderlinge opvoeding in dit tijdperk een niet licht te onderschatten betekenis; en dan is er nog de persoonlijke vorming die er van de hoogleraren door voorbeeld en aanraking uitgaat; en eindelijk zijn er ook de organisaties, die tot doel hebben de wetenschap bij de studerende te verdiepen. Over alle drie zal nog een enkel woord moeten worden gezegd.

Wat het eerste betreft, de wederzijdse opvoeding door de studerende zelf, deze heeft vooral plaats binnen het raam der studenten-verenigingen; en de voornaamste daarvan is het Corps.

Nu zijn studenten-verenigingen altijd conventioneel: het stempel dat er eenmaal ingedrukt is, blijven ze, ondanks de snelle wisseling der geslachten, lang behouden, met de voor- en nadelen daaraan verbonden. Er valt hier dus vooral te letten op het kenmerkende tekort uit de tijd, dat een studenten-corps zijn eigenlijke vorm kreeg; dit was een tijd, waarin de maatschappij als gemeenschap was verzwakt; waarin de standen los van elkaar stonden, en zelfs de verschillende schakeringen binnen een zelfde stand zorgvuldig door muren waren omringd. Dit is nu aan het veranderen; een van de meest hoopgevende verschijnselen van dezen tijd — ons land blijft, geloof ik, een beetje achter — is het streven, om de maatschappij als organisme te herstellen; dat is dus allereerst een herstel van de verschillende standen in hun zelfstandigheid en in hun onderlinge betrekkingen; waardoor iedere afzonderlijke stand de kracht en de waardigheid zou kunnen verkrijgen, die met zijn wezen overeen stemt.

Voor de stand der intellectuelen brengt dit niet alleen mee, dat allen zich als een eenheid gevoelen, maar dat ze zich ook hun zending bewust zijn tot het geheel, n.l. van kapitein te zijn op het schip der cultuur; dus wetend waarheen, wetend met welke middelen; of tenminste met alle vermogens op de kennis daarvan gericht.

Het is voor een studenten-corps, op grond van haar geschiedenis, niet gemakkelijk om — ik spreek nu niet eens van vóór te gaan, maar — méé te gaan. En ik geloof niet onbillijk te oordelen, door te zeggen, dat de corpsen in 't algemeen te veel in zich zelf besloten blijven, en te ver blijven van de beweging in de wereld. Deze beweging neemt meer en meer het karakter van een revolutie aan; en de corpsen blijven wel bepaalde deugden cultiveren, die een oude beschaving sieren; maar doen ze het ook degene, die een jeugdige beweging vereist? En dat moet wel — vooral wanneer men daarbij de zekere armoede van de wetenschap mee telt — tot een innerlijke verschraling voeren. Er is in de sfeer van onze studenten-corpsen iets, dat te vergelijken is met mooie bloemen, die al te lang in 't zelfde water hebben gestaan; er is een cultuur van lome gebaren, van vermoeide blikken, van haperend en aarzelend spreken, van veel critiseren; wat alles schijnt te wijzen op een zekere ondervoeding van den geest.

De studie is een uitverkiezing; een corps is een keur onder de uitverkorenen. Wanneer ergens en ooit de jonge mannen moeten worden gezocht, die zich, en elkander, voorbereiden tot een hoge taak in een van de meest critieke ogenblikken van de geschiedenis, dan is het daar en nu. Het komt me voor, dat daaraan de studenten-organisaties in haar tegenwoordige vorm nog niet voldoende beantwoorden, en dat het wellicht mogelijk zou zijn, daar iets aan te verbeteren; maar dit staat al buiten de hier gestelde vraag.

* *

De lezer zal zich, door een natuurlijke reactie gedreven, nu wellicht gaan afvragen, hoe hun leermeesters en aangewezen voorgangers zich dan wel ten aanzien van hun taak tegenover hen — de aanstaande leiders in de wereld — gedragen, en of daar ook niet enige leemten moeten worden aangewezen. En dit is juist de vraag, waar ik nu aan toe ben; n.l. de tweede neven-oorzaak bij de vorming der studerenden.

Het spreekt wel van zelf, dat deze vraag weer algemeen zal worden besproken, dus buiten de bestaande verhoudingen van welke instelling ook; en bovendien kan hierover met minder worden volstaan, omdat dit minder de verantwoordelijkheid der studerenden zelf raakt.

Het mag hier voorop gesteld worden, dat het voor een jongere een weldaad is, om naar een oudere te mogen opzien, want daarmee ziet hij een beeld van zijn eigen toekomst voor zich; en het leert hem, zich te richten naar iets dat boven hem staat, wat een onmisbare voorwaarde is voor zijn verdere loopbaan. Nu heeft het tekort aan wijsheid in de wetenschap — het uitgangspunt van deze gehele beschouwing — een dubbel gevolg: n.l. enerzijds een overspannen hoop, dat er ééns iemand komen zal, die de honger zal verzadigen; en anderzijds een hardnekkige eigenwijsheid, die altijd optreedt zodra de wijsheid te kort schiet; de bekende zelf-overschatting van de jeugd, met alle schakeringen van onverschilligheid tot opstandigheid toe. De jeugd wordt niet opstandig geboren; maar ze groeit daartoe op, wanneer ze het gezag, dat ze nog behoeft, niet voldoende belichaamd vindt in de opvoeders, die het moeten vertegenwoordigen. Het is een falen van de ouderen; en daarom valt het hen ook zo zwaar, het aan de jeugd te vergeven.

De studenten komen nu gewoonlijk aan met grote verwachtingen omtrent hun nieuwe, hoge leermeesters; in de meeste gevallen moet dat wel op een teleurstelling uitlopen; die leermeesters waren toch ook jong, en werden toen ook opgevoed als zij, n.l. met veel particuliere, en weinig algemene begrippen, en dus met weinig gemeenschap-vormende idealen. Bij de jonge studenten, waar het zaad van eigenwijsheid al ontkiemd is, slaat nu de verwachting gemakkelijk in het tegendeel om; het is daarom ons, docenten, vergund, alle denkbare schakeringen te ontmoeten van een kinderlijk vertrouwen tot beleefde — en ook wel onbeleefde — hooghartigheid. Maar er is één ervaring, die wel aan allen die aanraking hebben met de studerende jeugd, gemeen zal zijn, n.l. dat alle voorlichting en alle raad, en alle bewijzen van begrijpen en meelevens, wanneer ze zó gegeven worden, dat ze „er in gaan”, ook erkentelijkheid ontmoeten. Het is dus niet alleen duidelijk uit de oorzaak, maar ook uit het effect, hoe nuttig een meer persoonlijk contact van docenten en studenten is, wanneer het maar is gegrondvest in de behoorlijke verhouding van geven en nemen. En daarom moet deze aanraking niet zo zeer gevonden worden bij de ontspanning als wel bij de inspanning, d. w. z. allereerst op wetenschappelijk terrein. Het komt me weer voor, dat het mogelijk zou zijn, op deze natuurlijke grondslag, de punten van aanknopings nog te vermeerderen. En daarbij denk ik dan vooral aan de wetenschappelijke verdieping, het laatste punt, dat nog ter bespreking over blijft.

* *

Docenten en studenten zijn in hun onderlinge betrekking tegengesteld, maar tegenover de wetenschap staan ze gelijk: beiden zijn leerlingen, al staan ze dan op een ander plan. Wanneer het nu bij een cursus, leergang, zomer-conferentie of bij een bijzondere wetenschappelijke voordracht voorkomt, dat beiden zich op de collegebanken neerzetten, om te luisteren, dan zijn ze één van doel; wanneer ze deze studiedagen enz. gezamenlijk

GEDACHTEN EN GEDICHTEN

ZOMERAVOND.

De geheele dag is het prachtig weer geweest, en de lucht is merkwaardig zuiver. De zon straalt nog steeds aan een onbewolkte hemel en geeft alles een feestelijke kleur. Nu het tegen de avond gaat is hij al aanmerkelijk gedaald, het wordt iets koeler en de natuur krijgt een typische zomeravondstemming — heel stil is het, een stilte die nog nadrukkelijker wordt door enkele schaarsche dierengeluiden, van oogenblik tot oogenblik veranderen de kleuren in toon en helderheid.

Ik gevoel nu lust tot een groote wandeling en begeef me met een flinke stok gewapend op weg.

Langs smalle kronkelpaadjes, die nu door denneboschjes, dan weer door berkeboschjes of eikenhakhout voeren, en telkens prachtige uitzichten over de reeds paars kleurende heide geven, gaat de tocht.

Het harde groen der dennen en het blinkende wit der berkestammen vormen prachtige contrasten met de diepblauwe hemel, die hier en daar met een enkel fijn windveertje versierd is. Heerlijke geuren stijgen op uit boomen en struiken na de warme dag. De harsgeuren der denneboomen overheerschen sterk.

De weg brengt mij bij een spoorwegovergang. De lucht boven den baan trilt van de warmte. Aan de eene kant onttrekt een bocht met hooge afgraving de baan aan het gezicht; aan de andere zijde lijken beide sporen als uit één punt in de trillende verte te komen.

De telegraafdraden zoemen eentonig. Als ik mijn oor tegen een paal te luisteren leg, klinkt het geluid veel sterker en lijkt op een uit de verte komend stemmengegons van een groote menschenmenigte.

Naast de spoorweg is een breede omgeploegde brandstrook. Hij ziet er troosteloos grauw en dor uit. Kleine kromgegroeide berkjes staan er langs met wat struikgewas aan hun voet. Daarachter ligt een groote, zachtglooiende vlakte open, rondom door donkere boschranden omzoomd.

(Vervolg zie pag. 6).

voorbereiden, en tussentijds gezamenlijk bijeen blijven, en achterna gezamenlijk de oogst bespreken, dan worden ze gemakkelijk ook één van geest. Dit kan niet zonder uitwerking blijven.

Deze organisaties ter meerdere verdieping van de wetenschap, ter aanvulling van wat de hoge scholen in haar tegenwoordige vorm nog niet ten volle geven kunnen, zijn, naar me voorkomt, wel een van de meest kenmerkende nevenverschijnselen van de hedendaagse vorming. En naast het bijkomstig voordeel, dat hier genoemd is (meer samenleven van docenten met studenten) moet vooral de wezenlijke betekenis ervan worden in 't licht gesteld. Ieder tekort wordt immers hersteld door het tegenovergestelde goed; en wanneer het gemis vooral gelegen is in de ondiepte van de wetenschap, dan wordt door al deze wetenschappelijke samenkomsten stellig iets zeer goeds beoogd, en ook bereikt — al mag men er nu dadelijk geen wonderen van verwachten, omdat ook deze gelegenheden nog maar zelden doordeesemd zijn van hoge wijsheid. In elk geval blijft de goede wil en de nauwere gemeenschap onder de studerenden, die vooral bij meer langdurig samenleven wordt bevorderd.

* *

Het was met de bovenstaande regelen de bedoeling, vooral nadruk te leggen op de oorzaak en de maatstaf van het hedendaagse studenten-leven, n.l. de betrekkelijke leegte van de moderne wetenschap, die de ziel niet genoeg verrijkt, en de mensen niet genoeg verenigt, en waaronder de studenten-wereld lijdt; en daartegenover de pogingen naar meer verdieping, waardoor de geesten worden versterkt en verbonden, en waar ook in studenten-kringen naar wordt gestreefd. Het is te wensen dat in deze richting ook de voortgang wordt gezocht; ons volk blijft geduldig de penningen offeren, nodig om het meest belovende deel van de jeugd zo te doen opvoeden, dat ze de cultuur-goederen in zich op neemt, om deze later te bewaren en uit te breiden. Dit is de maatstaf voor iedere studentenbeweging; de eis van een grondige vakstudie, hoe belangrijk ook, gaat daar niet bovenuit, maar is er aan onderworpen, zover ze er niet mee samenvalt. En het is te hopen dat het volk nooit haar spijt zal behoeven te tonen voor de offers, die het daarvoor heeft gebracht.

Aan de Redactie mijn dank voor de geboden gastvrijheid.
M. J. GRANPRÉ MOLIÈRE.

GEVESTIGD - 1864 -

PATISSIER CUISINIER
P.M.v. DISVELDORP
FA. GUSSENHOVEN
BINNENWATERSLOOT 30

Grote sortering
Paasgebakjes
5, 6, 7 en 8 cent.

In de Automaat
Salades - Croquetten
TEL. 18 TEL. 18

Firma A. KRÜSE
VOLDERSGRACHT 19 — TELEF. 471

Ook voor fijne vleeschwaren
Speciaal Tieleman & Dros

CHIQUE COSTUUMS NAAR
MAAT MET 2x PASSEN F 25. —

C. SCHÖNBERG

ALLEEN:
WITTE DE WITHSTRAAT 8^A — DEN HAAG

J.G.v. VELZEN & Zn.
VERWERSDIJK 32
TEL. 1689 DELFT

Overalls voor
practisch werken
Dames japonnen
stoffen
Heerenmode-
artikelen

ALLES KAN NAAR MAAT
VERVAARDIGD WORDEN

F.M.D. v. d. Gaag
zorgt
voor Uw meubelen
en verhuizingen

**A
D
R
E
S** → v. d. HEIMSTR. 83
Leverancier Sociëteit Phoenix
TEL. 1061
GIRO 148427

„ACADEMIA” Boekhandel en Antiquariaat
OUDE DELFT 101/103 naast Hoofdgebouw T. H.

Zoo juist verschenen onze CATALOGUS No. 10:
Mijnbouw — Geologie — Technologie.

● Vraagt gratis toezending dezer catalogus ●

J. Baretta
Delft
Voorstraat 105 - Tel. 151
Postrekening No. 109854

Koopman
en Commissionnair in
**GROENTEN
EN FRUIT**
voor binnen- en buitenland

Leverancier
Sociëteit „Phoenix”

**STAATSMIJN
PRODUCTEN**

**HYBRANDSTOFFEN
HANDEL
v. H. S. OLIEMANS**

„OZON”
VOORBURG

WASSCHEN
STOOMEN

SPECIALITEIT: Hofleverancier

„ECON-TARIEF”
ook voor Heerenwasch.
HET VOORDEELIGST!

Vraagt inlichtingen:
TEL.: HAAG 778011.

Piet van der Vange
HIPPOLYTUSBUURT 27
DELFT

ONDERWIJS IN:
PIANO.
ORGEL.
THEORIE.

Dipl. KON. CONSERVATORIUM.
Lid v. d. NED. TOONKUNSTE-
NAARS VER.
ARTISTIEK LEIDER DER MU-
ZIEK bij de N.V. VER. ROTT.
HOFSTAD TOONEEL. (Dir.
COR v. d. LUGT MELCERT).

VRAAGT HET PROSPECTUS
SPEC. VOOR SOLOSPEL.

 Corpsleverancier

Spekslagerij
Oude Kerkstraat 9
Telefoon 178

Specialiteit in fijne
VLEESCHWAREN
OPGERICHT 1863

FIJNSTE ZAAK HIER TER
STEDE

Aanbevelend,
A. M. STEIJGER.

N.V. BROUWERIJ
D'ORANJEBOOM
ROTTERDAM

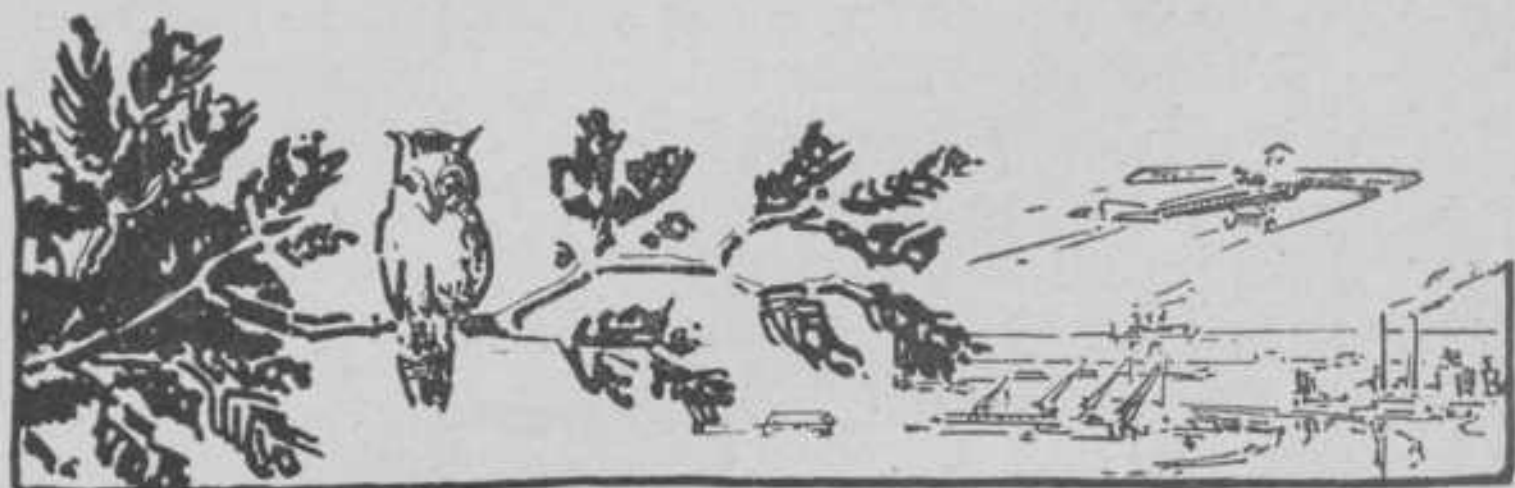

Bestelt voor gebruik THUIS in de BROUWERIJ
GEBOTTELD flesschenbier
Houdbaar en heerlijk van smaak

Hoofdagent: J. T. POST
Vrouwjutteland 14, Tel. 92, Delft

Delftsche
Roomboter
ALLES
voor Uw koffietafel

J. FRANSEN
ACHTEROM 102
TELEFOON 435

TECHN-HOOGESCHOOL

De rector magnificus brengt in herinnering, dat overeenkomstig art. 28 van het Reglement voor de Technische Hoogeschool, vastgesteld bij K.B. van 24 Juni 1905, Stbl. No. 215, de Paaschvacantie dit jaar zal aanvangen na afloop der namiddaglessen op Woensdag 17 April.

De lessen zullen op Donderdag 2 Mei worden hervat.
De Rector Magnificus.

De Afdeling der Algemeene Wetenschappen van de Technische Hoogeschool te Delft maakt bekend, dat zij die wenschen deel te nemen aan het Ingenieursexamen voor Natuurkundig Ingenieur, dat zal worden afgenomen in Juni a.s., zich daarvoor schriftelijk hebben aan te melden vóór 15 Mei bij den Secretaris van de genoemde afdeling, Laboratorium voor Technische Physica.

De verslagen van het laboratoriumwerk moeten voor 1 Juni ingeleverd zijn bij den hoogleeraar, onder wiens leiding dit werk is verricht.

De tentamens moeten vóór 15 Juni zijn afgelegd.

De Afdeling der Bouwkunde van de Technische Hoogeschool te Delft maakt bekend, dat zij die wenschen deel te nemen aan het Ingenieurs-examen voor Bouwkundig Ingenieur, dat zal worden afgenomen in Mei—Juni a.s., zich daarvoor schriftelijk hebben aan te melden uiterlijk 4 Mei bij den Secretaris van de genoemde Afdeling, Gebouw Bouwkunde. Formulieren voor de aanmelding zijn verkrijgbaar bij de N.V. Technische Boekhandel van J. Waltman Jr. te Delft.

Geslaagd voor het ingenieursexamen voor Scheikundig Ingenieur: R. Cox; D. van Dijk; P. Edie; A. J. Ensink; R. A. Henkes; J. G. M. C. H. van Luijk.

Geslaagd voor het candidaatsexamen voor Scheikundig Ingenieur: H. van der Hoeven.

BOEKBESPREKING

De vlucht van A. E. Robertson en Niemand ontkomt zijn noodlot van J. H. Cain, verschenen in de Karavaanbibliotheek bij Boucher.

Dit zijn twee van de vier vertalingen die de Karavaan-serie openen, die ons een nieuw gezichtspunt vertoont in het uitgeven van vertaald werk.

Tot nu toe werden over het algemeen die boeken vertaald of boeken zoodanig vertaald en bewerkt, dat men kon verwachten, dat ze in Nederland de groote massa zouden trekken.

We hebben hier met iets anders te maken. Deze serie is een tegemoetkoming aan de luiheid der Nederlanders en wat voor een. Men zou er inderdaad van afstappen oorspronkelijke romans te lezen, wanneer men vertalingen krijgt als dezen. Vertalingen van letterkundigen als J. C. Bloem en C. J. Kelk, die zoo vloeiend zijn, dat men meent oorspronkelijk werk te lezen en zoo juist, dat men zich af en toe afvraagt of men eigenlijk wel Nederlandsch leest, zoo Engelsch doet het geheel in zijn zegswijze en verteltrant aan.

De uitgever is zoo verstandig geweest geen boeken uit te kiezen, die reeds in hun oorspronkelijke vorm zouden zijn gelezen door het publiek, waarvoor hij zijn vertalingen uitgeeft. Geen overbekende boeken dus, maar wel boeken die de moeite van het lezen waard zijn. De positie van den uitgever is wel een zeer moeilijke. Hij moet uitkiezen voor een publiek, dat slechts geneigd, maar niet gedwongen is tot lezen in het Nederlandsch. Wel nu, met de twee bovengenoemde boeken is de uitgever alleszins in zijn opzet geslaagd.

Had u deze boeken al in het Engelsch gelezen? Tien tegen één niet. Hoewel ik „The postman always rings twice” van Cain laatst als een Albatross-deeltje ergens zag liggen, ten bewijze dat het toch niet zoo maar het eerste het beste boek is, toch behoort het niet tot die boeken, die dank zij een groote reclame-campagne of bekendheid des schrijvers ieder enkeling onder het oog komen.

Deze serie heeft zeker reden van bestaan indien de uitgever doorgaat, met uitstekende vertalingen te publiceeren van

buitenlandsche literaire voortbrengselen, die de belangstellende enkeling over het algemeen niet zou weten te ontdekken in hun oorspronkelijke uitgave. Want ondanks de keuzebibliotheek als Albatross en Tauchnitz, die het kaf van het koren scheiden blijft het aantal der nieuw uitkomende werken zoo groot dat de enkeling het toch niet kan overzien en er zoo af en toe maar eens een slag naar moet slaan, met de kwade kans bekocht uit te komen.

Om nu tot de twee boeken over te gaan, No. 3 en No. 4 van de serie, dan moet in de eerste plaats gezegd worden, dat beide voldoen aan de eisch der sensationaleiteit, zonder echter sensatie-boeken te zijn. Want beide boeken, het een even zeer als het andere hebben een opzet, behandelen problemen, die origineel gevonden zijn en op boeiende wijze ontwikkeld.

De vlucht. E. A. Robertson, vertaald door C. J. Kelk. Stelt U zich voor een schip waarop een builenpest-epidemie uitbreekt. Een kapitein die daarover geen woord zegt om quarantaine tot de laatste haven uit te stellen. De ontdekking door een paar passagiers, de obsessie om nog langer aan boord te moeten blijven. Het wanhopige besluit te vluchten en dan . . . de tocht door de binnenlanden van Malakka zonder uitrusting of iets. Een onbegrensde mogelijkheid tot avontuurlijke gebeurtenissen.

En dan nog de ontwikkeling van het interessante probleem met welker humoristische en ernstige zijde we kennis maken, namelijk: Kan onze uiterlijke beschaving standhouden tegen de aanvallen die zij moet verduren wanneer we in zoodanig primitieve omstandigheden verkeeren als deze vluchtelingen, gedurende hun zerftocht. De schrijfster meent van niet en weet ons in de loop van haar verhaal hiervan te overtuigen.

Niemand ontkomt zijn noodlot, J. H. Cain, vertaald door J. C. Bloem.

Dit boek is gewaagd van opzet. De schrijver had licht kunnen struikelen in de groote mogelijkheden die het onderwerp hen bood: „Hoe handelt de cultuurlooze en hoe ontwikkelt zijn leven zich”. Het had gewoon alleen maar vies kunnen worden. Het had onwerkkelijk kunnen aanklinken in al zijn dierlijkheid, onwaarschijnlijk in zijn excessen.

Maar de schrijver is niet gestruikeld. De hoofdpersoon die zoo licht een constructie had kunnen worden (men denke aan Tarabas van Roth) leeft in dit boek in al zijn ongebonden kracht, waarachtigheid en eenvoud. De onverkwikkelijke tafreelen zijn noodig om deze inderdaad nog niet door beschaving en cultuur „bedorven” ziel te verduidelijken. En deze verheerlijking van het fysieke leven, speelt zich af tegen de achtergrond van een samenleving zonder inhoud.

Beide, zoowel de hoofdpersonen als de ons zoo vreemde Amerikaansche samenleving winnen aan duidelijkheid in dit boek. Hun oppervlakkigheid en onbekookt egoïsme doet ons denken aan het leven van een paar roofdieren in de wildernis. Zoo is ook het einde van dit boek, dat consequent is tot de laatste regel. Tenslotte wordt het paar dat juist zijn geluk scheen te hebben gevonden, als toevallig vernietigd.

Ik hoop dat deze serie in Delft de belangstelling moge trekken die ze verdient. Want wij zijn zonder twijfel een deel van dat publiek waarop de uitgever rekende, toen hij deze onderneming op touw zette.

S. G. KRUYTBOSCH.

REPETITOREN

ADMINISTRATIEF-ENSTAATSRECHT, EN WATERSTAATSRECHT bij Mr. H. P. Bennowitz, Houttuinen 14, Delft, Tel. 1200.

BOUWKUNDE, CONSTRUCTIEVE ONDERDEELEN VAN GEBOUWEN bij Nic. v. d. Drift, architect (oud-assistent T.H.S.), Stevinstr. 173, Scheveningen, desgewenscht ook in Delft.

ELECTROTECHNIEK en WISKUNDE bij Ir. M. van der Veen, assistent T. H., Cornelis Trompstraat 60, Delft.

ELECTROTECHNIEK (STERKSTROOM beh. El. Voorz.; ZWAKSTROOM) bij Ir. D. Goedhart, assistent T. H., Hugo de Grootstraat 85, Delft.

ELECTR. LEER (Maxwell); NAT. ELECTR. (alg. curs.); THERMODYN.; MECH. (P₂); WISSELSTR. THEORIE; TRILL. LEER bij Dr. Ir. U. Ph. Lely (oud-assist. T.H.) zoolw te Delft als te Den Haag. Adres: Van Blankenburgstr. 17, Den Haag. Tel. 335740.

WISKUNDE, NATUURKUNDE, MECHANICA, KL. VIERKANTEN bij Dr. Ir. E. H. M. Beekman, Maarten Trompstraat 25.

WISKUNDE, ook BESCHRIJVENDE MEETKUNDE en THEORETISCHE MECHANICA bij Ir. W. J. Vollewens, c.i., (oud-assistent T. H.) Hoornbruglaan 84 te Rijswijk (Z.-H.), Tel. Den Haag 118393.

WISKUNDELESSEN P₁ bij Ir. B. von Faber, Julianastraat 42, Rijswijk (Z.-H.)

WISKUNDE, ook VECTORANALYSE, MECHANICA, NATUURKUNDE, WISSELSTROOMTHEORIE bij Dr. Ir. P. M. Verhoeckx, Adriaan Pauwstraat 17, Den Haag, telef. 551634. (Van station H.I.J.S.M. te bereiken met lijn 10 of 11).

Voor deelname aan deze rubriek (25 plaatsingen voor f 25.—) wende men zich tot de Admin. van „De Spiegel”, Hippolytusbuurt 4, Tel. 160.

(Vervolg van pag. 3).

De grond is bedekt met een vreemde grassoort. Geheele plekken zijn kaal en het gele zand ligt er bloot, geribbeld door de wind, als het strand bij ebbe. Aan de randen verdord gras, verstikt door het telkens eropgewaaide zand.

Dwars de open vlakke overstekend nader ik de boschrand, waar het terrein iets sterker geplooid is. Lange rechte dennen staan op de heuveltjes, die met een grijsbruin kleed van doode dennenaalden bedekt zijn en de zon werpt er scherpe schaduwen.

Hier en daar staat een bescheiden boschbesstruikje dat zoo-
waar enkele blauwe vruchtjes draagt. Iets verder wordt het gewas dichter. Dwars door het bosch loopend moet ik herhaaldelijk bukken om onder een kromgroeide spar door te kruipen.

Dan vind ik plotseling een zeer diep mierenpad. Het lijkt op een tunnel in de dennenaalden ingegraven en er gedeeltelijk mee overdekt. Grote mieren met dikke roode koppen en lang achterlijf loopen druk heen en weer. Een sjouwt er met een stukje hout dat hem echter veel te groot en te zwaar is. Telkens stoot hij het tegen de wanden van de gang of tegen voorbijgangers of laat het vallen. Dan gaat hij onversaagd weer aan de arbeid en spant alle krachten in om zijn doel te bereiken. Ik volg het pad en bemerk een reusachtig nest. Het nest is rond en in de grond uitgegraven. Het dak heeft een middellijn van ongeveer een halve meter en is geheel bedekt met erheen geslepte konijnekeuteltjes.

Ik maak er een stukje van open en zie in een gekrioel van mieren die opgeschrikt ijlings met eieren en poppen gaan dragen om ze in veiligheid te brengen. Een ander deel stelt zich in postuur en spuit gif naar de gewaande vijand. Ik heb al spijt van de verwoesting, die ik heb aangericht en tracht de schade zoo goed mogelijk te herstellen. Hopenlijk hebben de mieren tijd genoeg om voor de eerstkomende regen hun woning weer in orde te maken.

Verder gaande, moet ik weer telkens bukken voor als hoepels kromgegroeide sparren en sta dan opeens voor een open plek. Hier, waar ik het allerminst verwacht zou hebben, ligt een schilderachtig gehuchtje van misschien dertig of veertig huizen. Ze staan verspreid en hebben allen een uitgekalkte steenen voet. De muren zijn van geteerde planken, de daken gedekt met plaggen of riet. Het geheel ziet er primitief uit en ik krijg het gevoel alsof de tijd hier heeft stilgestaan.

De weg is mul en het loopen in het witte zand moeilijk. Bij de meeste huisjes is buiten een plaatijzeren oventje gebouwd, waar houtskool is wordt gestookt. Vuil vaatwerk en kopjes liggen in schilderachtige wanorde in het zand rond een teiltje vuil water.

Het water is er schaars, slechts op enkele plaatsen wijst een lange boom op de aanwezigheid van een water-put. Een paar armzalige kippen trachten hun schamel kostje op te halen en enkele ongewassen en halfgekleede kinderen spelen in het warme zand.

Weldra heb ik het dorpje achter me gelaten en loop weer in de ongerepte natuur. De laagstaande zon kleurt de kale heuvels en de ruwe dennestammen roodachtig. Ik kruis een weg met diepe karresporen in het mulle zand en kan dan juist de zon onder zien gaan. Ik sta hoog, en kan zoo genieten van de prachtige kleuren van boomen, velden en heuvels in het rozige licht.

De veerwolkjes worden nu ook roze gekleurd en steken prachtig af tegen het zich verdiepende blauw van de hemel.

Langzaam daalt de vurige bol af naar de horizon, steeds lager om er dan langzaam in weg te zakken. Rond de zonnepool is de lucht roodachtig, geleidelijk overgaand in oranje en zachtgeel. Naar buiten wordt het geel donkerder en verandert onmerkbaar in zeegroen.

De veerwolkjes zijn felrood gekleurd; een kerktoentje steekt onwaarschijnlijk scherp af tegen de lichte hemel. Onmerkbaar daalt de zonneshijf om dan geheel te verdwijnen. Het wordt opeens merkbaar koeler en ook valt nu eerst recht de groote stilte op. — Flauw klinkt het doffe gedender van een trein in de verte.

Langzaam keer ik weer huiswaarts. Als de weg een bocht maakt zie ik verrast de maan als een fletse roodachtige gele lantaarn aan de hemel hangen. Een smal veerwolkje zweeft er juist voor en wordt geheel doorlicht.

Bij een volgende bocht van de weg ligt de spoorbaan weer voor me. Het doffe geluid is steeds luider geworden, het wordt sterker en sterker en om de bocht verschijnen twee vurige puntjes. Met groote snelheid nadert de trein en raast voorbij, de coupés verlicht, de raampjes open. Het duurt maar even en dan is wagen na wagen voorbijgeflitst. Langzaam sterft het geluid weg en de stilte keert weer.

Ik blijf nog wat zitten. Een krekkel begint ijverig te sjirpen. Ik zoek sterren op. Ik weet waar ik ze moet vinden en bij inspannen turen is het alsof ze uit de wazige achtergrond te voorschijn springen.

De maan blijft laag aan de horizon en verspreidt een geheim-

zinnig geelachtig licht. De kleuren aan de Westelijke hemel hebben zich teruggetrokken en vormen nog slechts een veelkleurige band aan de horizon.

Als ik weer bij de kust terugkom is het geheel duister geworden. De avondhemel is nog steeds gekleurd, maar al meer sterren zijn zichtbaar geworden. Wonderlijk mooi steekt het silhouet van een kromme spar af tegen de maanverlichte hemel.

Ik lig op mijn rug nog in de hei en kijk naar vallende sterren. Het is juist de tijd ervoor en zoo nu en dan flitst een lichtstreep langs de hemel.

Moeilijk is het dan te scheiden van een zomernacht, zoo mooi, zoo geurig en zoo geheimzinnig licht. Maar wanneer ik me eindelijk ter ruste begeef, ga ik dankbaar gestemd iets zoo moois meegemaakt te mogen hebben als deze avond.

Kn.

LES ADIEUX, L'ABSENCE ET LE RETOUR.

Stil lag ik uitgestrekt op mijn rug, volkomen ontspannen en vrij van alle pijn. Ik trachtte deze gewaarwording uit te buiten, te genieten zooals ik nog nooit iets genoten had. 't Lukte maar heel even; onmiddellijk kwam een leeg, onecht gevoel over me, een gevoel alsof ik geen lichaam meer had en van genieten was er geen sprake meer, omdat ik niets meer voelde.

Maar hoe was dat mogelijk? Ik kon toch hooren: 't zachte getik van de klok in de gang, die ik anders maar bij open deur, en dan nog zachtjes, kon hooren klonk nu duidelijk en scherp in mijn ooren, alsof 't uurwerk naast mijn hoofd lag. In de verte hoorde ik het zachte gesprek van de verpleegsters, die de nachtwacht hadden. Waar ze wel over zouden spreken? De blonde zou trachten 't gesprek op Freud of in elk geval iets serieus te brengen, maar de andere, met dat beeldige poppengezichtje, zou onverwachts toch weer op een Uitverkoop van de Bijenkorf terugkomen; wat had zij toch een schik in 't leven, wat had zij 't eigenlijk gemakkelijk, al dat vervelende, smerige, grauwe geploeter raakte haar eenvoudig niet, ze wilde 't niet zien. Als zij iets tegenkwam, wat haar verdrietig zou kunnen maken, dan wendde ze haar mooie kopje een andere kant heen en lachte om mooie rooskleuren. Nu lachte ze weer, 't klinkt helder en onbevangen, als een kinderlach.

't Zachte geroezemoes hield op en ik hoorde ze door de gangen loopen. Vierde ronde. De deur piepte doordringend, de blonde verpleegster kwam binnen, bekeek me aandachtig en boog zich toen over me heen, zoodat ik haar lichaam duidelijk kon ruiken; 't was een heel teere meisjeslucht, die prettig door 't ziekenhuisgeurtje en de lichte Cing heen waarneembaar was. Waarom voelde ik dat prettige, warmtrillende gesuis nu niet in m'n ooren, wat ze anders altijd bij me veroorzaakte? Angstig keek ze nu in de oogen en bracht toen met een snelle beweging haar hand naar m'n oogen, maar, merkwaardig, ik knipte niet met m'n oogleden, ik keek steeds recht vooruit. Nogeens probeerde ze 't, en nogeens, steeds bezorgder werd haar blik, totdat ze plotseling met stille haastige bewegingen de kamer verliet.

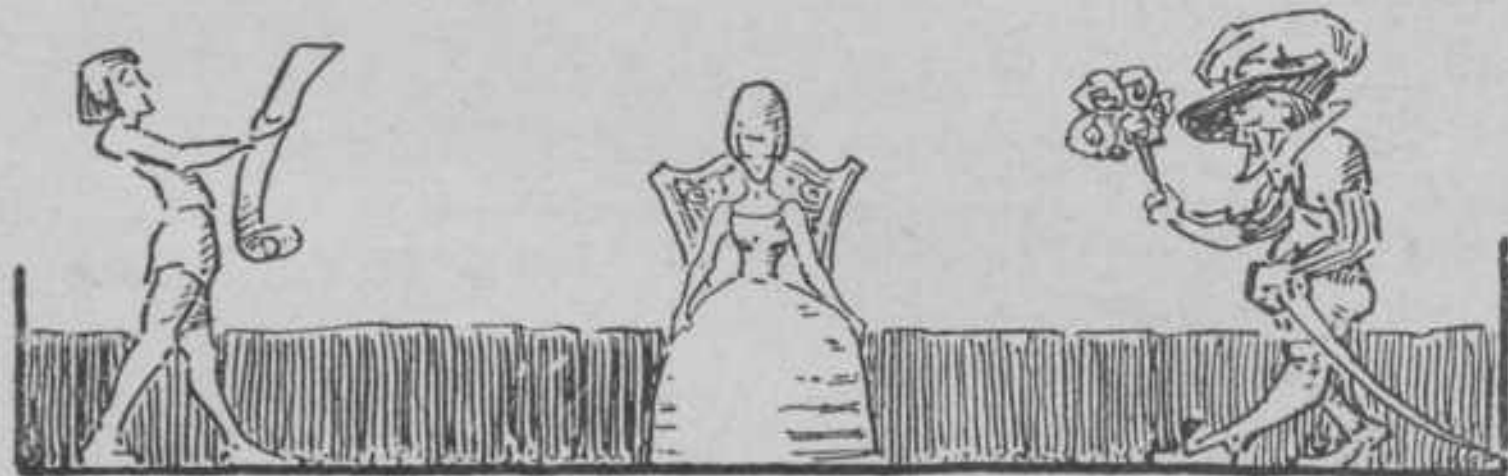
Piep, zei de deur en ik hoorde haar vlugge trippelpas, die naar 't kabinet van de dokter ging. Even later kwam ze terug. Zij was 'n weinig bleek, dat deed me echt genoegen, we hadden vaak lang en ernstig met elkaar gebabbeld en 't was zoo plezierig geweest. Ik was al begonnen veel om haar te geven, maar omdat ik toch dood zou gaan, had ik het haar niet verteld; maar nu ik haar bleekheid zag, en haar medelijdende blik, vond ik dat aangenaam en voelde ik me voldaan. Achter haar kwam de dokter met z'n kneveltje en snoof vlak boven m'n gezicht, z'n waterige oogjes keken recht in de mijne en de koude sigarenlucht die van hem uitstroomde verdrong de verpleegsterlucht geheel. De dokter voelde mijn pols en weer merkte ik dat ik gevoelloos was en mijn zintuigen volkomen onafhankelijk van mijn lichaam werkten. 't Gevoel van lichaamsloosheid was niet rechtstreeks waar te nemen, maar nu de dokter aan me rondtastte en ik daar niets van voelde, behalve dat ik hem zag, hoorde of rook, deed me nu toch duidelijk beseffen, dat er iets niet in de haak was. Inderdaad, de dokter schudde z'n hoofd, waarbij z'n brilletje scheef zakte, ik zag de zuster slikken en de kamer uitgaan. De dokter kwam nu naar me toe, streek m'n haar uit m'n voorhoofd en drukte m'n oogleden dicht. Nu drong plotseling de werkelijkheid tot me door, ik was dood, heelemaal dood voor de buitenwereld, m'n hart werkte niet meer, vandaar dat ik zoo scherp hoorde, het ruischen van m'n bloed kon ik nu niet meer meehooren. Ik stond er tamelijk onverschillig tegenover, eigenlijk was ik zelfs blij van 't gedoe af te zijn, 't was zoo vervelend. Een hoop had ik, dat dit eigenaardige onafhankelijke voortwerken der zintuigen tenminste eenig zou zijn, dat dit eindelijk iets zou zijn, wat nog nooit iemand voor mij had beleefd, maar, de kansen op zooiets zijn toch zoo gering.

De dokter kon ik nog zien, hij had vergeten mijn eene oog

heelemaal dicht te drukken. Hij stond aan 't voeteneinde van m'n bed naar me te turen, ik scheen hem toch belang in te boezemen, de uitdrukking van z'n oogen werd wantrouwig en hij legde een hand op mijn hart. Dit scheen hem echter toch niet te voldoen, hij stak z'n stetoskoop in zijn ooren en toen de blonde met 'n assistent terugkwam, zat hij nog aan me te luisteren. De assistent mocht ook luisteren, maar tot slot haalden ze beide hun schouders op en de dokter onderteekende een formulier. Nu was ik dus officieel dood. Langzamerhand begon ik het ontzettend angstig te vinden. Binnenkort zou ik opgebaard worden en al die lieve menschen zouden komen om me te bekijken, een officieele traan wegpinken en dan het noodige commentaar op m'n verrichtingen geven. Verder zou ik dan natuurlijk ook een goeie kerel geweest zijn, na een paar dagen nog en zou ik ze daarna nog kunnen hooren, dan zou ik nog maar een rotjongen zijn, die met een katerhoofd op de baar lag, z'n ouders, uitzoog en een pest voor vriendjes en maatschappij was. God zij geloofd zou ik al ontbinden tegen de tijd, dat al dat fraais uit m'n leven opgehaald werd. Daarna zou ik in een mooie doodskist gelegd worden en in een wagen over 't oude Delft hobbelen, de jongelui aan de koffie zouden vloekend zeggen, dat daar weer een ging en waarom ze de stoet toch niet over 't Westvest kunnen laten rijden, dan zou ik in het gat gelegd worden en de aarde zou bonkend op de kist geworpen worden en na wat mooie woorden, gewezen en een welgemeend adieu, zou de menigte vertrekken. Na eenigen tijd zou ik langzaam maar zeker verrotten en totdat mijn hersens aangetast zouden worden zou ik mijn eigen ontledingsproducten waar kunnen nemen en de wormen hooren knagen. Foei, wat zou ik stinken.

Toen ik tot dit onaangename stadium gedacht had kwam de blonde zuster terug en drukte een zachte kus op m'n voorhoofd. Een wilde vloed van gedachten kolkten door m'n hoofd. Nu had ik me graag geuit, graag had ik vele mooie dingen gezegd, en terug willen keeren in die verwenschte wereld, maar ik kon niet, ik moest berusten, ik hield m'n gedachten stil, heel stil en beschouwde die ongevoelde, alleen gehoorde kus als een teeken uit de een of andere hemel, waarin ik misschien kon komen.

Een half uur lag ik ongestoord onder een laken, toen de dokter terugkwam, het laken terugvloog en me liet zien aan een oudere, eerbiedwaardige heer, die er uit zag als een professor. In een hoekje van de kamer spraken ze toen heel ijverig met elkaar. Nu gingen ze uit het gezichtsveld van mijn eene oog en kort daarna hoorde ik ze de kamer uitgaan. Toen ze terugkwamen hadden ze een staf van assistenten bij zich, die alle mogelijke instrumenten en toestellen droegen, die om me heen opgebouwd werden. Allerlei geluiden drongen tot me door, ik hoorde een zware Ruhmkorff zoemen, een ontladingsbuis knetterde, een blaasbalg zuchtte.

FEUILLETON

ONS „TRILLERTJE" (II).

Zwijgend stonden allen om hem heen, niemand bekommerde zich meer om den tijger. Onder de inlanders had de man in hoog aanzien gestaan. Steeds was hij hun raadsman geweest; en om zijn hooge ouderdom had iedereen steeds de grootste eerbied voor hem gekoesterd, terwijl hij altijd gehoorzaam werd. U begrijpt natuurlijk, welk een indruk zijn dood op de inboorlingen maakte. De man werd begraven en eenigen tijd later sprak niemand meer over het ongeluk. Ook de familie van de planter, die bestond uit zijn vrouw, en twee dochters, terwijl zij nog een zoon hadden die bij de marine was, hechtte niet veel waarde aan het dreigement. Ongestoord ging het leven verder, met zijn kleine moeilijkheden en zijn geluk en alles ging weer zijn gewone gang.

Enkele jaren later, het heele voorval was al weer vergeten, kwam de zoon met verlof naar huis. Hij was juist officier geworden en er werd een klein feest te zijner eere aangericht. Na het diner, dat in gepaste vroolijkheid verlopen was, ging hij even een sigaret in de tuin rooken, tevens om wat lucht te scheppen. Hij bleef nogal lang weg en men begon zich af te vragen, waarom hij niet terug kwam.

Tenslotte ging men hem in de tuin opzoeken. Daar vond men hem, tot ieders ontsteltenis, op het pad liggen. Snel werd hij

STUDENT EN MAATSCHAPPIJ.

Er staat ergens geschreven, dat God stierf en de menschen de wormen zijn, die uit Zijn lijk kropen. Helaas zijn er maar weinigen die de geestdoodende kadaverlucht van hun oorsprong kwijt konden raken en vermoedelijk is dat nog aan een belangrijk deel pas gelukt na veelvuldig gebruik van kamferballetjes. En nog meer zeker is het dat van deze weinige zonnekinderen er slechts enkele in het Corps aanwezig zijn.

Zoo is het dan mogelijk dat uit de „Spiegels" van den laatsten tijd een rottige hecatomben-sfeer spreekt, die volkomen past bij het huidige societeitsleven. Sterke verhalen, belachelijk omdat de minste praktische uitvoering financieel onmogelijk geworden is, vinden hun afwisseling in ouwe-wijven-praat. Eertijds konden wij, behorende tot de „bezittende klasse" door onze geldelijke draagkracht spotten met de grenzen van fatsoen en eerbaarheid. Elke onherstelbare fout werd prompt met een som gelds quasi hersteld en daar werd genoeg medegenomen. Nu zijn wij ridicuul als wij probeeren de stelling te handhaven, dat „de student alles mag doen". En nu wij inderdaad niets anders meer kunnen doen dan braaf studeeren en soms een enkel glas bier drinken (— pas op dat de kroegbeer niet te hoog wordt —), is het ook overbodig er een sprankelende geest met lumineuze ideeën op na te houden. Slaap, Phoenix, rot zacht!

L. LIEFTINCK.

Een zuurstofapparaat werd op m'n mond en neus geplaatst en toen zag ik, dat ik heftig dooreengeschud werd en mijn armen op en neer werden bewogen. Plotseling begon 't zacht te ruischen in m'n ooren, daarna hoe langer hoe luider tot ik een overweldigend gebrul hoorde. Tegelijkertijd kreeg ik een gewaarwording van scheurende, gillende pijn in m'n heele lichaam. De pijn werd zoo erg, dat ik begreep, dat m'n begrafenis buiten m'n bewustzijn moest plaats vinden. Hierover steeg een waanzinnige woede in me op, wild begon alles te vervloeken, wat nu poogde om me nogeens, na mijn officieele dood, te vermoorden en te kwellen. Ik zou en moest die ellendingen terugkwellen. Al deze gedachten uitten zich in een gebrul en dit was mijn verlossing; hart en longen begonnen weer te werken — ik leefde weer!

Kr.

naar binnen gedragen. Een aanwezige arts moest de dood constateeren. Ongetwijfeld was de jonge man door een beroerte getroffen en dientengevolge overleden. Groot was de droefenis der ouders, welke terecht zoo trotsch op hun kind waren. Vooral de moeder trok het zich zeer aan, dat haar zoon, dien zij zoo kort weer gezien had, op deze tragische wijze om het leven kwam. Na eenigen tijd herstelde zij zich echter en hervatte weer haar dagelijksche bezigheden.

Het zal ongeveer een jaar later geweest zijn, toen wederom het huis in opschudding gebracht werd. De oudste dochter zou gaan trouwen. Een deel van haar opvoeding had zij in Parijs genoten en had ook daar haar toekomstigen man leeren kennen. Van de vele kennissen, die zij daar gemaakt had, waren ontelbare huwelijksgeschenken gekomen. Haar ouders hadden een prachtige bruidsjacon voor haar laten maken. Terstond ging zij deze passen. Men hoorde haar uitroepen van vreugde en daarna niets meer. Toen zij na eenige tijd nog niet teruggekeerd was, besloot men te gaan kijken, en vond haar op den grond, dood. Waarschijnlijk was de ontroering te groot geweest. Even zweeg mijn coupé-genoot en slikte iets weg. Na een diepe zucht vervolgde hij zijn verhaal:

„U begrijpt, hoe zwaar de familie door deze tweede slag getroffen werd. Het heele huis was in diepe stilte gedompeld, bovendien was nog de vrouw van den pachter zwaar ziek. Plotseling kwam den pachter het dreigement van den ouden inlander weer in het geheugen. Zou die dan toch zooveel macht hebben? Hij kon het niet gelooven. Toch besloot hij, om zijn laatste kind te redden, zich buiten het bereik van de kwade machten te begeven en zich in zijn vaderland terug te trekken. En nu leven wij, want U heeft natuurlijk wel begrepen dat dit verhaal mijn geschiedenis was, rustig en vrij gelukkig hier in het land," eindigde mijn metgezel zijn verhaal.

„Maar geloof U dan dat de kwade geesten, of weet ik wat, U hier met rust zullen laten?"

„Ik hoop het," antwoordde hij met een zucht. „In elk geval hebben zij tot nu toe niets meer uitgericht." H. T.

(Wordt vervolgd).

VEREENIGINGEN

D. S. A. F. V.

Op Dinsdag 16 April te 7.30 uur zullen in de Benedenzaal der Societeit Phoenix eenige films vertoond worden uit het Archief der D. S. A. F. V.

Gij jonge roeiers, komt zien hoe in vroeger tijden Laga de Varsety nog wist te winnen, ziet hoe Rösingh en Beynen Europeesch kampioen werden.

En Gij rugbyers komt zien, hoe de Delftenaren als eersten Uw spel in Nederland bekend maakten.

Om ten slotte Uw aller aandacht te vragen voor Lustrumfilms, Diësvieringen (ook de laatste) en eenige pikante nummers. Wij voorspellen U, dat de filmreeks U volkomen uit Uw gewone doen zal halen.

Namens het Bestuur:
J. SLUITER, *Secretaris*.

AGENDA.

GEBOUW VOOR KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN.

Zondagmiddag 14 April 2.15 uur,	Impressario Ernst Krauss. Hamburger Thalia-Theater: Wintermarchen van William Shakespeare.
Zondagavond 14 „ 8.15 „ ,	Impressario Ernst Krauss. Hamburger Thalia-Theater: Ehe in Dosen.
Maandagavond 15 „ 8.15 „ ,	Impressario Ernst Krauss. Hamburger Thalia-Theater: Wintermarchen van William Shakespeare.
Dinsdagavond 16 „ 8.00 „ ,	N. S. B.-Vergadering.
Zaterdagavond 20 „ 8.00 „ ,	Frits Hirsch Operette: Mein Liebchen Wohnt am Donau Strand.

(Nagekomen).

In verband met de dévaluatie van de franc, is het congres van het Dietsch Studenten Verbond tot nader aankondiging uitgesteld.

Three of the Best.

Famous Imported Cigarettes:

„CAMEL” (American)

„PALL MALL” (Virginia)

„SEMIRAMIS” (Egyptian)

Of all retailers

Special selections, also of
Havana- and Dutch Cigars

„AU CONDOR”
PLEIN 8 — THE HAGUE

HET NEDERLANDSCHE
PBNA-Arnhem TECHNICUM

kan U van dienst zijn met modern studie-materiaal over alle praktische vakken.

De lessen zijn uitgebreider dan dictaten en behandelen de moderne praktijk.

Studeer techniek thuis!

Volledige cursussen voor elk vak, voorkomende bij de

- Burgerbouwkunde
- Waterbouwkunde
- Werktuigbouwkunde
- Electrotechniek
- Chemische techniek

Alle gewenschte inlichtingen worden kosteloos verstrekt door:

PBNA-Arnhem 78

Het beste adres

voor koffietafel is bij

W. G. v. d. Ham

Wij leveren U:

Sardines vanaf 3 bl. à 25 ct.
Zalm vanaf 13 ct. per blik.

Roomkaasjes volvet 26 ct.
Chaletkaas 35-37 ct. p. doos

Onze fijne vleeschwaren
zijn onovertroffen.

Bestellingen worden aan huis bezorgd

OOSTEINDE 165, TELEF. 885
FREDERIK HENDRIKSTR. 9
OUDE DELFT 111^B. TEL. 157

Ober!
mij ook n **DE KUYPER**
A^o 1695

ANNO 1912

Nic. VENEMA
TAILOR

ANNA PAULOWNASTR. 19
TELEF. 113126
DEN HAAG

ONTVANGEN:

NIEUWE STOFFEN

EN MODELLEN

1935

N.V. „CEMSTO” - Vrijenbanschelaan 22-24

□ □ □ TELEFOON 1020 □ □ □

**Het schoonmaak- en
Glazenwassersbedrijf
voor Delft**

AMSTERDAM — HAARLEM — HILVERSUM — VESEN
LEIDEN — DEN HAAG — DELFT — R'DAM — UTRECHT

DE FEESTWIJN

CHAMPAGNE LOUIS ROEDERER

AGENTEN: **N. V. Hoogewerff, Chabot & Visser's
Wijnhandel** Den Haag — ROTTERDAM — Arnhem

BIJ UITNEMENDHEID
IS EN BLIJFT DE

VERKRIJGBAAR IN DE
SOCIETEIT „PHOENIX”

Firma C. MEEUWIS

DE AANGEWEZEN HEERENKAPPER VOOR DELFT
HIPPLYTUSBUURT 37 TELEF. 1575

Tariefverlaging: Haarknippen . . . 40 cent
Scheren 20 cent

Bij abonnement: 10% tot 20% reductie

JUBILEUM VAN VAN DALSUM.

„De Comedie van het Geluk”, van Evreinoff. „Kunst aan het Volk”.

Niet zijn jubileumstuk: „Othello”, bracht hier Van Dalsum; daarentegen één van de oudste stukken van zijn repertoire, één, dat in Delft ook hiervoor al bekend was. Want voor acht jaar nam het D. S. T. G. het, toen voor Nederland onbekende stuk, onder studie, en deed het een zoo glansrijke premiere beleven. Het beste teeken, hoe juist indertijd die keuze is geweest, is wel, dat na dit loffelijk initiatief dit stuk nu nog succes kan oogsten.

Want al deed het acht jaar geleden al zijn intrede, nog steeds treft den fijn dramatische uitbeelding van het thema; wordt het een vermakelijk blijspel naar uiterlijk, telkens onderbreekt als tegenstelling een conflict de vroolijkheid in de zaal, de schijn der handelingen schept tenslotte werkelijke moeilijkheden in de personen, die zoo luchthartig een rol op zich namen, om het spel tot realiteit te zien worden.

In de Comedie van het Geluk worden schijn en werkelijkheid onuitwarbaar; en in die kluwen van onzekerheid eindigt het stuk, zonder een oplossing. In hun eigen spel verward, door toch weer opkomende gewone menschelijke gevoelens, door het niet onbeperkt zijn in de macht over zichzelf, dreigt de Comedie de tegengestelde uitwerking te hebben, en na een gelukkig intermezzo het geluk nog verder weg te vluchten in de ontgoocheling.

Het doek opent voor een dakkamer bij een der profeten van het Geluk, een oude Waarzegster, waar vele illusies en, — maar minder —, teleurstellingen geboren worden, bij de dame met het hondje, de ongelukkige vader, de zoon die een poging tot zelfmoord deed, en zoovele anderen. Velen gelooven niet in waarzeggerij, anderen komen in het volste vertrouwen; en evenmin als de als professor vermomde jeune premier, die raad komt vragen, is de waarzegster diegene, die ze lijkt daardoor beheerscht ze allen die bij haar komen. Maar bij de groote ervaring, die zij op haar zolderkamertje opdoet van menschelijke moeilijkheden, bekruipert haar zoo'n medelijden, dat zij besluit haar rol af te leggen. Ze legt haar kaarten open voor de theaterdirecteur, met wien ze een origineel contract afsluit.

In het tweede tafereel verschijnt de vroegere waarzegster als deus ex machina op de generale repetitie van „Quo Vadis?” Nu in zijn ware gedaante, als dr. Fregori; het is haast onmogelijk het oude menschje van boven te herkennen, dat Van Dalsum met een ongelooflijke mimiek en stemverandering heeft uitgebeeld, een knap kunststukje.

Nu ontpopt Fregori zich als een rijk, en excentriek filantroop; op origineele wijze hoopt hij het Geluk voor de menschen op te roepen. Op de hopeloos verwarde generale, waaronder eindeloze ruzies en scheldpartijen dilettantische beroepstoonspelers brullende tirades staan af te steken, huurt hij nog drie van de beste krachten uit het stuk weg, om geluk in een droevig huishouden te brengen, als gefungeerde dienstbode, huisdokter en kostganger. Zij trekken weg; de Generale gaat door, met aanstands gerecruteerde invallers, en gedesillusioneerde achterblijvers — op het punt waar ze was blijven steken — „te smal in de heupen”!!!

In het kosthuis in kwestie komen alle bekenden weer bijeen, in een ingewikkeld decor van armzalig huis over het geheele toneel opeengestapeld.

Willy Haak — actrice — dienstmeisje brengt het Geluk in het filosofische brein van de zelfmoordende student en gaat echt voor hem voelen — deels uit medelijden.

Ben Royaards — jeune premier — verzekeringsagent charmeert de doodongelukkige dochter van de hospita en komt zoover, dat hij niet weet wat zijn echte liefde is en wat maar liefdespel, zijn liefde voor het dienstmeisje, zijn vrouw, of voor de dochter des huizes — een overgevoelig, zich eenzaamvoelend meisje, een rol door Charlotte Köhler zelfs geloofwaardig gespeeld — hetgeen hier heel moeilijk is!

Jules Verstraete — huisdokter wil er het eerst de brui aan geven; hij heeft genoeg van zijn minder aangename rol. Alles snelt naar de ontknooping bij het Carnavalsfeest, als apotheose van het Geluk gevierd — maar waar alles ineens stort. De filantroop van Dalsum wankelt op zijn voetstuk bij het verschijnen van drie van zijn vroegere vrouwen. Een aanklacht wegens trigamie wordt tegen hem ingebracht; allen bekennen hun ware wezen, en de illusie is wreed verstoord.

Zoo mislukt het plan, door acteurs het Geluk in het leven te

laten brengen door de noodzaak tot een ontknooping aan het einde.

* *

Wij zijn Van Dalsum dankbaar, dat hij dit stuk weer eens hier heeft gebracht.

Hij heeft op een gevoelige, en lang niet de makkelijkste wijze de regie ervan opgevat; want hoe makkelijk had het niet tot een zuivere klucht kunnen worden zooals Cor van der Lugt Melsert bijv. waarschijnlijk zou hebben gedaan.

Hoe gemakkelijk had het niet tot een aaneenschakeling van komische situaties alleen kunnen worden. Het spel vonden wij eveneens uitmuntend voor het grootste deel, Charlotte Köhlers buitengewoon gave weergave van het meisje, Ben Royaards en la Chapelle troffen ons o. a. zeer, Willy Haak was charmant als steeds.

Toch zijn wij niet geheel tevreden naar huis gegaan; iets ontbrak aan een volkomen harmonieus geheel. Hoezeer het ons spijt het te moeten zeggen — Van Dalsums spel boeide ons weinig.

* *

Nu, bij het Jubileum van Van Dalsum, bedenken we weer des te meer zijn vele verdiensten. Reeds bij het begin van zijn loopbaan — al spoedig kreeg hij belangrijke rollen te spelen — boeide hij door de onafhankelijke opvatting van zijn rollen. Later, als regisseur bij de Amsterdamsche Tooneelvereniging, heeft hij bijna steeds belangwekkende toneelstukken op het repertoire genomen. Nu is de Amsterdamsche Tooneelvereniging nog steeds onbetwist het beste Gezelschap in Nederland, zooals Van Dalsum de beste speler.

Dit alles zoowel door de uitnemende spelers van het gezelschap. Charlotte Köhler, Willy Haak, Ben Royaards, Van Dalsum, de Tourniaire, enz.; als door een repertoire van haast louter goede stukken.

Maar het aanzien van de laatste vier stukken, die Van Dalsum gegeven heeft, deed bij ons toch een waarschuwing opkomen. Ons trof namelijk de toenemende slordigheid in Spel en Regie van Van Dalsum zelf voornamelijk, waarschijnlijk door hem ook van het geheele Gezelschap. In zijn spel is niet meer die karakteruitbeelding te vinden, en die inleving in zijn rol, waartoe hij in staat is — of was? hetgeen wij niet willen gelooven. Wij moesten erbij denken aan een spelletje, een echt aardig-kindervermaak, een kiekeboespelletjes.

Kent U het nog uit Uw Jeugd?

Ja, ongetwijfeld; U herinnert U misschien uw eerste jaren, uw vader achter een gordijn, hevige beweging achter het gordijn; de grootste spanning, een verlangend verwachten bij u, voor wat u al lang weet, dat komen gaat. En dan — „Kiekeboe” zegt uw vader, en steekt zijn hoofd even om de rand van het gordijn, als in de koekoekklok die juist één uur slaat; of misschien was het half zes of zeven, of slaat hij twee keer.

En u kraait van plezier en klapt in uw handjes, tot u te overspannen wordt en uw vader heelemaal te voorschijn komt, bevreesd voor ernstige ongelukken.

Kijk, zoo verging het ons ook bij Van Dalsum wel eens. En Van Dalsum deed het niet steeds met opzet, zoo, zooals hij in de Comedie van het Geluk ineens uit zijn waarzegstersjasje en prnik stapte, om dr. Fregori, een groot rechtopstaand man te worden.

Maar door slordigheid stapte hij ineens uit zijn rol. Niet dat hij het niet kon. Een moment ervoor was hij zelf geheel verborgen geweest achter het karakter van een ander, van degenen, die hij impersonifieerde. Dan ging hij geheel op in de persoon, die hij daar op het toneel aan U scheen, had hij dezelfde imM pulsen en eigenschappen als diegene, die de auteur gezien had. Dan is hij de Groote speler, zooals hij terecht geëerd is. Maar, al te veel zijn de momenten waarin hij dat niet is.

Dan verliest hij het aangenomen karakter, en is een heel andere persoon, zichzelf, of nog een derde, maar niet Othello, of wie dan ook.

(Vervolg z.o.z.)

VEREENIGINGEN

Delftsche Studenten Aeroclub. Delftsch Hoogeschool Fonds.

Lezing te houden op 16 April door 1e Luitenant-waarnemer P. J. de Broekert, over: De ontwikkeling van het moderne militaire vliegtuig (op tactisch-strategische gronden) te 20 uur, in zaal 207 van het gebouw voor Werktuigbouwkunde en Scheepsbouwkunde, Nieuwelaan. Namens het Bestuur:

T. H. HUIZINGA, Secretaris.

(Vervolg zie pag. 8)

(*Vervolg van pag. 9.*)

Ook de regie werd de laatste tijd slordig.

In *Pygmalion* konden wij in Prof. Higgins heelemaal geen bepaald karakter ontdekken, zelfs geen aannemelijke persoonlijkheid. De rol werd volgens onze meening ruw en zonder inspanning — die toch noodig was — gespeeld. Daarnaast stak des te meer het fijne spel van Charlotte Köhler als het bloemenmeisje af. Maar het stuk is alleraardigst.

Othello heeft al meer slechte kritieken gehad, en bevoegder dan wij. Het bleef nog steeds een indrukwekkend stuk. Maar hoeveel zwakke, slordige momenten — met open, en met gesloten doek! — naast de enkele goede, waarin Van Dalsum werkelijk de openhartige, impulsief handelende generaal, de onbedorven Moor is.

Dan is hij weer die buitengewone uitbeelder van karakter, waarom hij zoo geapprecieerd is, wat haast geen in zoo'n veelzijdigheid hem nadoet. Ook verschillende ondergeschikte rollen treffen door de weinige zorg, eraan besteed; bijzonder herinneren wij ons een vervelend vertelde, weliswaar lange, tirade van Jago aan het eind van het eerste bedrijf, en meer maar raak toe — raak aan gespeelde scènes met Paul Storm

en Ben Royaards. Er waren hier teveel momenten waarin geen echt tooneel ons vertoond werd, maar we slechts gewone menschen zagen, die iets voordroegen.

Nog een derde stuk speelde Van Dalsum het laatste jaar: Eindexamen. Omdat ook hierin ons eenigszins hetzelfde trof, noemen wij het ook nog: Eindexamen was in zijn eerste opvoeringen een groot succes; nog vinden wij het zijn best gespeelde stuk, hoewel hij zelf er niet zoo op de voorgrond treed. Pijnlijk trof ons de achteruitgang een jaar later. Paul Storm speelt Knud, vroeger door Kruys Voorberg bezet, en zeker even gevoelig — de Directeur daarentegen vonden wij weinig de almachtige God, met zooveel menschelijks in zich, die hij had kunnen zijn.

Van Dalsums slordigheid is een flirt met de Vrouwe van het Tooneel, die gevaarlijk kan zijn. Gevaarlijk voor het aanzien van de betooverde Muze, die helaas reeds op haar roep moet passen, gevaarlijk ook voor de speler, die dit waagt. Want Melpomene kan hem een zeker moment koel den rug toedraaien, zoodra zij een ander charmeur wist te vinden.

